

ФЕСТИВАЛЪТ «В ПЛАНИНАТА НА ОРФЕЙ»

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXIV • Брой 8 • август • 2015 г. • Цена 0.50 лв

СМОЛЯН
ЮНИ
2015 Г.

Акцент**ОЩЕ ЕДНА КРАЧКА ДО СВОБОДАТА
НА ДВИЖЕНИЕ****3****ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ**

ДОПИСКИ от Бусманци, Разград, Долна баня,
Кюстендил, Твърдица, Търговище, Петрич,
с. Иваново, Исперих, Ямбол-Сливен, Белене

4- 19**ФЕСТИВАЛЪТ**

«В ПЛАНИНАТА НА ОРФЕЙ - 2015» - Смолян
- репортажи, снимки, интервю - Росица Примовска

20 - 31

«Изкуството осмисля нашия живот» -

32

Анонс за IX Републикански многожанров фестивал
на хора с увреждания - Перник - кв. Църква

СПРАВОЧНИК**33 - 37**

КРЪСТОСЛОВИЦА от Иван Манчев

38 - 39**ПАМЕТА НА БЪЛГАРИЯ****40**

15 август - Успение Богородично, един от
дванадесетте най-големи празници, чествани
от Църквата през годината. Смъртта на

Пресвета Богородица, която става
вместилище на невместимия Бог заради
своята праведност, била лека като сън,
оприличена на заспиване - успение...

ОЩЕ ЕДНА КРАЧКА ДО СВОБОДАТА НА ДВИЖЕНИЕ

Комисар Тиссен обяви началото на изготвянето на Карта за свободно движение (мобилност) на хората с увреждания в рамките на Европейския Съюз

Брюксел, 2 юли 2015 г.

При обсъждане на темата „Към Европа без бариери: Европейска карта за хората с увреждания“, организирано в Европейския парламент от евродепутата Марек Плура на 30 юни 2015 год., еврокомисарят Тиссен обяви публично, че поканата за участие на държавите – членки на ЕС в търг за изготвяне и прилагане на европейска карта за свободно движение (мобилност) на хората с увреждания, ще стартира през това лято.

СИБ с удовлетворение отбелязва този факт, защото въвеждането на европейска карта за мобилност е проект, за който дълго време самият той води активна кампания. Същото се отнася и за необходимостта от Европейски регламент за достъпност на хората с увреждания.

Защо е необходима Карта за свободно движение (мобилност) в рамките на ЕС ?

Картата ще улесни пътуването до друга държава-членка за хора с увреждания и ще им позволи да получават същите преференции при активното им участие в проявите в областта на културата, в свободното им време, в туризма, спорта и транспорта при съответните условия, предлагани за хората с увреждания на тази страна.

Картата ще бъде призната навсякъде в ЕС – както и Картата за паркиране на хора с трайни увреждания на ЕС („Blue Badge“).

Издаването на картата за свободно движение (мобилност) ще бъде отговорност на държавите-членки. Комисар Тиссен подчерта, че на тях са предоставени 1,5 милиона евро за стартиране подготовката и изпълнението на проекта и се надява това да стане факт в началото на 2016 година.

EDF ще продължи да подкрепя проекта в неговите следващи фази и призова своите членове да мобилизират националните правителства да кандидатстват за съответното финансиране и за приемане на Картата за свободно движение (мобилност) във възможно най-скоро време.

Беше подчертано обаче и друго - че заедно с Картата за свободно движение трябва са работи и по Европейски регламент за достъпност.

Превод Морфи СКАРЛАТОВ

УСПЕШНО ПЪРВО ПОЛУГОДИЕ

БУСМАНЦИ

Александра ЯНКОВА

Както всяка година и това първо полугодие беше изпълнено с много, различни по характер и добре осъществени прояви от членовете на дружеството на инвалидите „Бусманци“ – член на РО на СИБ „Св. София“. Добрата организация дава и добри резултати. На 16 май в клуба се осъществи ежегодната ни смесена изложба. И това - на снимките - са част от кулинар-

ните експонати и плетивата.

Журито, състоящо се от: д-р Моллов - зам. кметът на район Искър, д-р Горанов - ръководител на ДКЦ „Д-р Грийнберг“, д-р Атанасова и г-жа Стела, дълго време не можаха да определят първите три места за награждаване. Тяхната констатация беше, че всички заслужават първа награда.

А благодарение на прекрасната ни съвместна дейност с районната и местната администрация, 20 души наши членове участваха в екскурзия, за която повече от половината сума беше осигурена от един от кметовете!

ните експонати и плетивата.

► В Казанлък посетихме Тракийската гробница, в Шипка - Руската черква, в Габрово - комплекс „Етъра“ и там, въпреки поройния дъжд, успяхме да пием кафе, приготвено на пясък.

Удивително, прекрасно е да знаеш, че един ден си направил 20 човека по-радостни и сплотени! Затова от сърце благодарим на всички, които ни помагат без да се афишират! ■

РОЖДЕН ДЕН

РАЗГРАД

**Елена
ДЕЧКОВА**

сели закачки
върна много
от присъ-
стващите
години на-
зад.

В прекрасен юнски ден на 2015 г. в клуб „Детелина“ в Разград бе организирано мило празненство - рождения ден на най-младия член на клуба – чаровната Мариела Петкова, която навърши 25 години. Присъстваха почти всички членове, които поздравиха рожденичката, поднесоха ѝ букети и скромен подарък. Мариела, която е и солистка на вокалната група, поздравя гостите с хубава родопска песен и ги почерпи за здраве. Празникът с поздравя, песни, танци и ве-

И още веднъж - бъди ни жива и здрава, Мариела, върви все напред и нагоре, побеждавай с лекота всяка трудност! ■

БЛАГОДАРИМ ВИ, ПРИЯТЕЛИ!

Ние, инвалидите от клуб „Детелина“ - Разград, искаме да споделим прекрасните си впечатления от гостуването ни в красивия Добруджански край. В сърцето на Добруджа ни доведе 10-годишният юбилей на клуб „Детелини“ в с. Професор Иширково, общ. Силистра. Няма нищо по-прекрасно от това да бъдеш до приятелите си в деня на техния празник.

С огромно

удоволствие ги поздравяваме и от страниците на нашето любимо списание и им пожелаваме преди всичко здраве, творчески дух, сили и вдъхновение. От все сърце им благодарим за удоволствието да бъдем част от техния празник.

Повярвайте, няма по красива гледка от спокойната река Дунав... Нямахме как пътят ни да не премине през Тутракан, където и тези наши приятели от Клуба на инвалидите ни посрещнаха гостоприемно. Пътуването ни отведе и в следващата незабравима де-

► стинация – Сребърна. В село с такова красиво име може да има само душевно богати хора. Сребърничани го доказаха.

Благодарим ви, приятели, от Тутракан, от с. Сребърна и от с. Професор Иширково! Без вас дните ни нямаше да са същите. Благодарим ви, че ви има! ■

Представители от четири клуба на хора с увреждания и на третата възраст от Монтанския край - селата Боровци с председател Иванка Цветкова, Бързия с председател Бориска Гълъбова, Слатина с председател Владимир Георгиев и град Бойчиновци с председател Еленка Начева - общо 35 души - гостуваха

два дни на своите приятели от Сдружението на хората с увреждания «Венетица» в Долна баня с председател Стоянка Стринска. А поводът бе повече от празничен и тържествен. Вече 10-годишна дружба и приятелство има между хората от тези организации и за отбелязването на юбилея домакинството за сре- ►

▶ ГОСТИ ОТ ...

щата поеха долнобанци. И както винаги любезните и гостоприемни домакини отново предложиха на своите стари и нови приятели по съдба чудесни условия за отдиш и раз-

влечения и най-вече за празнуване.

След дългото пътуване гостите бяха сърдечно посрещнати на централния площад от заместник председателката на Сдружението инж. Светла Стоименова и членове от ръководството. Домакините първо предложиха на гостите посещение на емблематичната ферма за щрауси, като по време на забавлението някои имаха възможност и да опитат от вкусния крем-карамел, приготвен от щраусово яйце от чаровната собственичка и любезна екскурзоводка Елмира Димитрова. И този път гостите бяха настанени в туристическата хижа „Гергинаца“ в подножието на Рила, като още на входната врата всеки лично бе посрещнат от председателката на сдружението Стоянка Стринска с „Добре дошли!“, а те я дариха с красиви букети цве-

тя. По-късно тя ги поздрави и със своето стихотворение „Приятели“. След вкусния обяд, дар от кмета на Долна баня Владимир Джамбазов, всеки от гостите бе закичен с юбилейната значка - „40 години Долна баня град“.

До началото на празничната вечеря някои предпочетоха разходка сред красивата рилска природа и бране на лековити билки, други пък се отдадоха на веселие, песни и танци на терасата пред хижата. Официалната част на юбилейната среща започна с разказ за историята, миналото и настоящето на Долна баня от инж. Светла Стоименова, след което председателите на клубовете си размениха цветя, подаръци и поздравителни адреси. Домакините отличиха със специални юбилейни значки, предоставени от общината, председателите на четирите клуба от Монтанския край, както и присъстващия кмет на село Слатина Славейко Давидов. Председателката Стоянка Стринска пък прочете специално написано то от покойния Смоленски епископ Нестор, който е бил почетен член на организацията, стихотворението „Съдби човешки“ за своите бра-

► тя по съдба във връзка с неговата 90-годишнина от рождението му. А специалният подарък за домакините бе голямата красива и вкусна болярска погача.

След официалната част хижата се изпълни с много песни, танци и хора. А за празничното настроение и буйния вихър на дансинга допринесе със своите изпълнения и Петър Джамбазов. Не липсваше в празничния купон и изненадата - маскирани гости и домакини радваха празнуващите.

Интересна и богата бе и неделната програма. Първо в ранната утрин гостите посетиха възпитаниците от Дома за деца, лишени от родителска грижа „Констанца Ляпчева“, като лично на малката Габи баба Костадинка Ласкина, с която се запознали и обикнали на морето миналото лято, тя донесе специален подарък.

След това всички посетиха неделната църковна служба в енорийския грам „Успение на Пресвета Богородица“ и запалиха свещ за здраве в навечерието на големия християнски празник в чест

на Светите първовърховни апостоли Петър и Павел.

Вълнуващо бе и посещението на прочутия Костенски водопад в курорта Вили Костенец, както и срещата с историята на реставрираната крепост при прохода „Траянови врата“.

КЮСТЕНДИЛ

Виолета АТАНАСОВА

НА БИЛЬОБЕР В ОСОГОВСКАТА ПЛАНИНА

Търси
здрав
апора
в
духа
си,
не в бас-
туна! С този девиз заедно и по уни-
кален начин посрещнаха в Осогов-
ската планина празника Еньовден
- или както на много места го на-
личат Бильобер - кюстендилци от
няколко поколения и от различни
общности.

Първи до хижа „Иглика“ се
качиха децата от Обединения
детски комплекс. Тяхната зада-
ча беше сред дъхавите осогов-
ски поляни да научат повече
за традициите на този праз-
ник и рано-рано да изплетат
еньовски венец от билки. След
тях пристигна голям автобус
с представители на няколко
клуба – на СИБ, пенсионерския
клуб „Млада гвардия“, новоучре-

дения учителски клуб и на БЧК.
Емоциите бяха големи и стигнаха
апогея си, когато хората с увреж-
дания, независимо от бастуните
си, минаха с усмивки и с радостни
възгласи под билковия венец за
здраве. Най-малките участници в
събитието бяха на предучилищ-
на възраст, а със своите 88 години
Мария Джумалиева – бивша учи-
телка по физическо възпитание,

Дори бастунът не може да попречи да
се почувстваш млад и бодър... Не само
на Еньовден

► дългогодишен доброволец към Червения кръст и все още активен турист, без никаква конкуренция бе обявена за доайена на празника.

Нашите членове бяха окрилени от щастие, много от тях отдавна не са излизали сред природата и не са ходили пеш през гората и планинските поляни. Едно е само да се возиш в автобуса на екскурзия, съвсем друго е да се върнеш в туристическите емоции на своята младост в директен контакт с планината. Тук те се почувстваха свободни, заредени с енергия и подмладени. Както се вижда на снимките бастуните не им попречиха да се наведат и да преминат с усмивка под разкошния еньовски венец – това те няма да го забравят!

Така Теменужка Терзийска – организатор в Клуба на СИБ в Кюстендил - даде своята оценка за празничното събитие. Според нея това, че са се събрали заедно да общуват с природата хора от различни

Стари
спомени
и нови
приятелства

Мария
Джумалиева
с еньовската
питка

своя всекидневен монотонен свят, особено ако има някакво увреждане и носи бремето на категорията „инвалид“.

Прекараният на воля в планината ден даде много идеи за нови инициативи, чието осъществяване вече се подготвя с ентузиазъм.

За членовете на Клуба на СИБ разходката в планината в най-дългия ден на годината беше подарък от фондация „Никола Чавдаров“, а за цялостната ѝ организация се погрижиха най-активните представители на всички участващи клубове.

Читалище „Асклепион 1998“ даде пък своя принос с ритуалните погачи за Еньовден. ■

общности и на различна възраст, е един прекрасен пример колко е важно човек да може да излиза от

ТВЪРДИЦА

Pagka ЗЛАТЕВА

Тази година се чества 165 г. от рождението на Иван Вазов и 80 год. от създаването на дом-музей. Затова, въпреки дъждовния ден, определен за екскурзията ни до Сопот, Карлово и Калофер, всички от клуба на СИБ „Вяра, Надежда и Любав“, които се записаха, се явиха в определения час и автобусът потегли. Макар и леко намокрени през цялото време на пътуването, за хората имаше смях, шег и песни.

Родният град на Патриарха на българската литература ни посрещна с дъжд. На площада, отлят от бронз, видяхме да стои гордо с величавата си осанка паметникът на Вазов. Екскурзоводът в музея увлекателно, емоционално и доста подробно ни запозна с живота на поета...

По време на априлското въста-

ние Сопот е опожарен, къщата на Вазов - също. По-късно, по инициатива на почитатели и по спомени на брат му Георги Вазов, тя е възстановена и превърната в дом-музей „Иван Вазов“, чийто 80-годишен юбилей предстои.

С интерес разглеждахме и бръснарницата, в която са изложени въсърчните фигури на известни личности от Сопот за времето си. Ще бъде възстановен дюкянът на Минчо Вазов и в него ще бъде изложена въсърчната фигура на младия Вазов.

В изложбената зала научихме повече за семейството на поета, за неговото творчество, за световната му известност и признателността към него.

Посетихме и възрожденския комплекс с метоха и манастира. Девическият метох „Въведе-

► ние Богородично" е свързан с революционната дейност на Иван Вазов. Тук го крила монахинята Христина. Видяхме и Лозницата запазена от 17 век.

В Карлово разгледахме родната къща на Апостола. Тя е опожарена през Освободителната война. От старата къща са оцелели стълбището на зимника и скривалището. В просторната изложбена зала разгледахме материали, свързани с живота и революционната дейност на Васил Левски. В параклиса се съхраняват и къдриците му.

Родният град на Христо Ботев Калофер бе по-благосклонен към нас. Времето се изясни и дъждът спря. В музея на Христо

Ботев гледахме филм, посветен на живота, делото и творчеството му. Разгледахме залата, в която са изложени документи, стихове, имена на четниците, на съпругата и дъщеря му, макет на кораба „Радецки“.

Прекланяме се пред подвига и величието на тези велики българи. И доволни от всичко, което видяхме и чухме ние се завърнахме в Твърдица. ■

ХУБАВО ПОСРЕЩАНЕ

Представители на Основната организация на СИБ в Етрополе посетиха Търговище. Поводът бе изявено от тях желание да се запознаят със „собственика“ на общината - кметът на Търговище Красимир Мирев и с местната структура на Съюза на инвалидите. Тъй като г-н Мирев имаше служебен ангажимент в София по това време, гостите от Етрополе се срещнаха

ТЪРГОВИЩЕ

Екатерина ХРИСТОВА

със секретаря на общината Валери Симеонов. Той ги запозна накратко с историята на нашия град, разказа им за ►

► ХУБАВО...

историческите и природните забележителности в региона. А после за еторполиц бе организирана обиколка на местни музейни експозиции. Те посетиха Археологическа-

та експозиция, Хаджиангеловата къща, други музейни сбирки в Регионалния исторически музей в Търговище. Седнаха да

отдъхнат в парка около новопоставената паметна плоча на ген. Казимир Ернрот.

Гостите бяха радушно посрещнати в Клуба на СИБ от председателя на РО на СИБ-Търговище Лиляна Христова, от председателя на ОО на СИБ Ваня Караиванова, от членове на организацията и

доброволци. След това се настанаха около приготвената за тях маса с почерпка и кафе. За проблеми тук не говориха, защото на всички са ясни и се сблъскват ежедневно с тях. Но се отправяха покани за нови гостувания, за съвместни преживявания. Размениха се и по-

даръци. За домакините от Търговище етроп о л ц и бяха подготвили рекламни матери-

али и справки за техния град и региона. А от името на РО на СИБ гостите получиха графика на Хаджиангеловата къща от местен автор.

И след това отпътуваха – този път към Мадара. Но бяха поканени да дойдат отново, да се отбиват, ако имат път насам... ■

ПЕТРИЧ

**Росица
ТРЕНДАФИЛОВА
Юлия ИВАНОВА**

ПОДАРИ ЕДИН ЩАСТЛИВ ДЕН!

Под този надслов се събраха в полите на красивата Пирин планина двете общински организации на СИБ от Гоце Делчев „Всички заедно“ и от Петрич, там бе и оркестър „Прима бенд“ от Охрид, Република Македония. До сладките звуци на бистрите ручей, сред златните лъчи на слънцето и сребърните капки на ранната утринна роса, хората от двете организации споделиха своите проблеми, обмениха своя опит за изхода от тях. След това рано сутринта на Еньовден браха билки за здраве.

Благодарение на незаменимата охридска група за македонски песни се извиха кръшни хора и

песни, които огласиха планината. Местни животновъдци подариха агнета, които сладко, сладко и апетитно се въртяха на огъня. След това се разделихме по живо-по здраво с пожелания за нови срещи и с други организации. ■

ИВАНОВО

Павлинка ГРАДЕВА

И тази година в община Иваново край р. Лом беше организиран празник под наслов „Децата на Поломието“ с помощ-

та на кмета Георги Миланов и читалището. Тържеството бе открито с рецитал от децата в местното училище и от хора на техните баби. Участваха почти всички села от общината и много гости. Първи поведоха хорото приятелите ни от с. Гостилица – Дряновска община – начело с кметицата Мария Йотова и председателя на клуба на СИБ Райчо Лазаров. А тяхната певица Дешка Лафчийска поздрави всички с хубава песен.

Така разицфтява дружбата между нашите села и общини. ■

Ангел НИКОЛОВ

ИСПЕРИХ

ЧЕТВЪРТВЕКОВЕН ЮБИЛЕЙ

В Исперих тържествено бе отбелязана 25-годишнината от създаването на първото дружество на СИБ в града през 1990 година. Сред гостите бяха председателят на РО на СИБ в Разград Радослав Наголов, председателят на ОО на СИБ в Кубрат Нина Костадинова и други членове от ръководството на кубратската организация.

Председателят на Общинската организация на СИБ в Исперих Нихат Хълми припомни за хората, които направиха първите стъпки.

Един от тях е Кънчо Йорданов, председател на организацията в продължение на две години. Някои от основателите на дружеството също разказаха спомени.

Сега организацията наброява 220 членове. В нея се включват хора с увреждания от всичките 23 села в общината. Хулаво е, че 35 души са в младежка възраст. И заедно с кубратската са сред най-добрите в региона.

Една от основните задачи на организацията е да оказва помощ ►

► на тежко болните инвалиди, да разяснява и защитава правата на всички. Провеждат се традиционни срещи с деца в неравностойно положение, организирани от структурите на БЧК, на тези срещи се изнасят програми, осигуряват се почерпки за децата.

В организацията редовно се отбелязват лични и национални празници, осъществяват се срещи с членове на други клубове, поддържа се и добро партньорство с институциите. Освен екскурзии, за членовете на организацията се осигуряват и почивки в станциите на общината в курорт Дружба – Варна на минимални цени. Шестима души от клуба участват в популярната в града вокална група „Авлига“. Всъщност председателят на организацията Нихат Хълми успява да организира различни културни мероприятия всеки петък, когато са редовните сбирки. Всичко това съдейства за добрите взаимоотношения, за самочувствието на хората, члену-

ващи в организацията на СИБ в Исперих.

Радослав Няколов прочете поздравителен адрес от РО на СИБ – Разград. В него се изтъкват именно споменатите по-горе активности и заслуги на организацията и нейния авторитет сред

обществеността на Исперих. Г-н Няголов поднесе и подарък за юбиляра – стенен часовник – с пожелание за нови успехи. От Кубрат подариха за клуба кафе машина.

Тържеството продължи с веселие докъсно следобед в заведението „Бялата къща“. За настрояването на хората се грижеха акордеонистите певци Георги Иванов и Алекси Лазаров. ■

НАКРАТКО

Хората с увреждания в община Ракитово откриха свой клуб, на който председател стана г-жа Радка Климентова – председател на основната (общинска) организация на СИБ. Клубното помещение се намира в Основно училище “Христо Смирненски”, ремонтирано със средства на общината. Налице са всички условия за социални контакти, богат клубен и организационен живот на хората със специфични потребности в общината, вследствие на съчетаване на клубната дейност с организационната работа в ОО на СИБ и провеждане на съвместни инициативи с други местни структури на неправителствените организации със социална насоченост. ■

ЯМБОЛ - СЛИВЕН

Кръстина АТАНАСОВА

СПАЗИХМЕ ТРАДИЦИЯТА И ТАЗИ ГОДИНА

Вече 10 години РО на СИБ Ямбол провежда среща на своите организации на манастира Света Троица край Тополовград. От няколко години към нас се присъединиха и колегите от регион Сливен. И на 13 юни отново се събрахме. Присъстваха членове на организациите в Тополовград, Ямбол, Сливен, Нова Загора. За съжаление от Елхово и тази година нямаше представители. Запалихме свещи в църквата на манастира за здраве и за почит на починалите. Измихме се със студена манастирска вода, направихме снимки за спомен. Проведохме разговори по въпроси, свързани с нашата работа, и консултации, дадени от двамата председатели на регионите Сливен и Ямбол -

Веселин Маринов и Кръстина Атанасова. Срещата беше традиционна - нареди се богатата трапеза, след обяда продължихме с песни, вицове и веселие. Природата тук е запазила дивото в себе си, край реката и по пътя, по който се

прибрахме, набрахме билки за всякакви заболявания. Разделихме се с пожелания за нови срещи, но вече на друго място, прибрахме се радостни, отпочинали и научили нови неща за бъдещата ни работа. ■

БЕЛЕНЕ

НЕЗАБРАВИМА ЕКСКУРЗИЯ

Не, не беше първа екскурзия, едва ли ще бъде и последна! Но този път, като че ли, вълненията и незаличимите спомени от видяното и преживяното надминаха всичко. Минаха вече

толкова дни, а емоциите у всички нас - 52 души от ОО на СИБ в Белене - продължават да ни връщат към обектите, които посетихме от 16 до 18 юни 2015 г.

Краткият престой на „Беклемето“ бе не толкова за отдых, колкото за „аклиматизация“, за пренастройване на сетивата ни към онова, което предстоеше да видим. А то не беше никак малко.

Вазовата къща в Сопот бе само началото на едно неспирно емоционално творческо въздействие върху нас. И музейните експонати, и възрожденската обстановка, и въздействащият разказ на младия уредник - всичко ни потапяше в една отминала епоха, пресъздадена в толкова много творби от Иван Вазов. И като че ли чак сега разбрахме - не, почувствахме защо Вазов е единственият поет, обявен за народен. Вазов - това сме ние. Вазов - това е народът български. Вазов - това е България!

Приповдигнатият възторжен

емоционален градус на следващия ден бе „тонизиран“ от величествената тишина и спокойствие, което намерихме в Бачковския манастир. Не пропуснахме възможността да се докоснем до чудотворната икона на св. Богородица и всеки да запали свещичка.

Архитектурно-историческият резерват „Старият Пловдив“ бе финалът на тази незабравима туристическа дестинация. Кое понапред да изтъкнем? И Античният театър, и Балабановата къща, и къщата на Ламартин, и прекрасните възрожденски къщи... Една екскурзия, която ще остане за дълго в спомените и сърцата ни.

И няма да е честно, ако не споменем главните „виновници“ за нейното осъществяване - Рени Петкова и Маргарита Атанасова. За сетен път те доказаха, че са не просто ръководители на нашия клуб, а милеещи за хората... ■

Участници в екскурзията

Четвъртият национален фолклорен фестивал на хора със специфични възможности извиси

БЪЛГАРСКИЯ ДУХ

Росица ПРИМОВСКА

Родопският град Смолян вписа в богатата си културна история още една значима проява – фестивала на хората с увреждания. Пределите на града се изпълниха с певци, свирачи и танцьори от цялата страна. Два дни пространството над новия център на Смолян ехтеше от звуци и емоции, хората се радваха на разнообразни и талантлив изпълнения. Гостите искаха да разгледат забележителностите. Организаторите тръпнеха за реда и условията, въпреки че предварително всичко бе преценено. Традиционният фестивал, който досега се провеждаше на връх „Св. Неделя“, Златоградско, смени сцената си в Смолян за по-лесно на изпълнителите и за по-удобно за нащуване и изхранване, даде възможност за достъпна среда за всички.

19 и 20 юни 2015 г. бяха празници за гостоприемнен Смолян. Четвъртият национален фолклорен фестивал за хора със специфични възможности „В планината на Орфей - 2015“ внесе убеждението, че народните таланти са жадни за изява и няма пречки дори с инвалидни колички някои да се придвижат, че българските традиции и фолклор са живи и се обогатяват.

Стартът на проявата бе даден с водосвет, извършен от отец Боян Саръев, предстоятел на църквата „Успение Богородично“ в Кърджали.

► Във фестивала участваха близо 800 певци, танцьори и инструменталисти, някои от които се познават добре от предишни фестивали. Журито, с председател изявената космическа певица Валя Балканска, връчи на най-добрите 4 плакета, 6 златни, 6 сребърни и 6 бронзови медала и 6 дипломи. Имаше и грамоти за успешно участие.

И тази година мъничката Катя Минчева от Неделино, но с голям глас, бе отличена със златен медал плюс Диплом за цялостно отлично представяне.

Гостенинът от Македония Илия Гичев получи бронзов медал.

„За мен този фестивал е едно удовлетворение, че българщината е жива, особено в Родопска планина, каза Валя Балканска. Това е една красива традиция на нашата планина да си покажем различните носии и песни. Народът се старее, въпреки трудните години, въпреки разстоянието, което са пропътували съставите, те се опитват с все сили да покажат, че още има България, че още има народ.“

Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания Минчо Коралски бе удовлетворен от проявата и благодари на организаторите Емил Костов от Неделино и Сашо Байрев от Старцево, както и на община Смолян

и всички, които са помогнали на фестивала. А Костов му връчи красив сувенир – родопчанка. Заяви, че всички са трогнати от това, че макар и

в инвалидна количка, той успял да издържи всички остри родопски завои и да пристигне при хората с увреждания, за да е заедно с тях. Благодарни за финансовата подкрепа на агенцията.

Водеца на двудневния фестивал бе сладкодумката Веселина ►

► Бабаджанкова, която с настроение и чувство за хумор допринасяше още повече за повдигане духа както на участниците, така и на публиката. Внасяше някак си успокоение за всички.

„Моята ангажираност с вас ми помага в трудни моменти, когато трябва да се прояви воля, твърдост, последователност, защото имам вашия пример пред себе си – хората, които всеки ден се борите и преодолявате препятствия. Именно тази борба давам за пример и на другите, дори на държавни ръководители...“, заяви евродепутатът Владимир Уручев, който е патрон на фести-

вала за поредна година и спонсор. А кметът на община Смолян Николай Мелемов сподели пред всички участници, че е изключително радостен да е домакин на поредния фестивал. „Възхищавам се от волята и желанието да намирате реализация като независими, пълноценни и активни личности“, каза той.

На фестивала бе и областният управител на Смолян Недялко

...БЪЛГАРСКИЯ ДУХ

Славов. Той подчерта, че за силата на едно общество се съди по това колко е солидарно, колко е протегнатата ръката му към хората, които имат нужда от нея. И обществото, и управниците сме още длъжници на вас, каза той, но добави, че се чувства значима промяна – обществото променя вече своя манталитет и гледа на хората

с увреждания не като на хора за подаяние, а на хора, които заслужават да имат добри условия и да изявяват своите способности. ►

вива“, „А бре, юначе“ и др.

За да има фестивалът успешен завършек, не попречи дори дъждът, особено през втория ден, когато журито остана под чадърите, а публиката се изпокри за известно време под навесите на общината и театъра и слушаше изпълненията отдалече.

Смолянчани и гости на града успяха да се порадват на родопски песни, изпълнени от северняци, например и от състави в други фолклорни области на страната, което беше и в регламента на фестивала. Родопският химн „Бяла съм, бяла, юначе“ и песента на Валя Балканска „Излял е Делю хайдутин“ се чува няколко пъти. Звучаха почти автентично и „Росни ми, росни, Росице“, „Сос ма караш, майчинко“, „Ела се вие, пре-

Съпричастни с проявата бяха екипът на Съюза на инвалидите в Смолян, децата от центъра „Чисти сърца“ и младежи от БЧК, озвучителите от общината и много други, които приемат с удовлетворение фестивалът вече да се провежда в Смолян. ■

КЛАСИРАНЕТО НА УЧАСТНИЦИТЕ ВЪВ ФЕСТИВАЛА

ПЛАКЕТИ:

1. Божидар Симеонов – Регионален работен клуб „Инициативи и партньорства за хората с увреждания“ (Северозападен планов регион, Видин).

2. Фолклорна група „Детелини“ към сдружение „Общинска организация на СИБ“, Сливен.

3. Вокална група към Основна Организация на СИБ, Разград.

4. Районна организация на съюза на глухите в България, Пловдив.

ЗЛАТЕН МЕДАЛ:

1. Катя Минчева – СИБ, Неделино и Диплом за отлично представяне.

2. Пиринка Киркова – дружество на СИБ с.Загражден, общ.Баните.

3. Общинска организация „Надежда“ към СИБ, Пазарджик.

4. Любен Петров - Регионален работен клуб „Инициативи и партньорства за хората с увреждания“ (Северозападен планов регион, Видин).

5. Клуб на СИБ №2 – с.Професор Иширково, общ.Силистра.

6. Денка Окова – Общинска организация на СИБ, Сливен.

СРЕБЪРЕН МЕДАЛ:

1. Група за автентичен фолклор към дружество на СИБ, с.Градина,

общ. Първомай.

2. Вокална група „Надежда“ при ОО на СИБ, Габрово.

3. Женска певческа група към дружество на СИБ, с.Красен, обл. Русе.

4. Марин Николов – ОО на СИБ, гр.Средец, обл.Бургас.

5. Вокална група „Детелини“ към ОО на СИБ, с.Кисийци, общ. Трявна.

6. Певческа група „Дълголетие“ – с.Шияково, общ.Гулянци, обл. Плевен.

БРОНЗОВ МЕДАЛ:

1. Дружество на СИБ – с. Дълбок извор, общ.Първомай.

2. Група „Камчийски полъх“ – с.Боряна, общ. Дългопол

3. Фолклорна формация „Балкански ритми“ към „Плевен-център“, Плевен.

4. Фолклорна група „Ралица“ – СИБ, Трявна.

5. Състав „Росна китка“ към дружество на СИБ, с.Бреница, общ.Кнежа.

6. Илия Гичев – Македония

ДИПЛОМ:

1. Митьо Вълков и Ваня Георгиева – СИБ, Сливен.

2. Екатерина Хаджийска – СИБ, Карлово.

3. Спаска Господинова – с.Горна Митрополия.

4. Недка Маркова – СИБ, Девня.

5. Таньо Танев – СИБ, Никопол.

6. Борислав Дуганов – ЦСРИ, Неделино. ■

ЧЕТВЪРТИЯТ НАЦИОНАЛЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ В СМОЛЯН СЕ ОТЛИЧАВА С ТРИ НЕЩА ЗА ПЪРВИ ПЪТ:

- . За първи път фестивалът се провежда в Смолян;
- За първи път в репертоара като изискване за съставите е изпълнение на родопска песен.
- . За първи път имаше изложба на произведения (ръкоделни) на хора с увреждания в едно от фойетата на Театъра. ■

Интервюто с отец Саръев направихме веднага след откриване на фестивала и неговия водосвет - едно изключително преживяване, което прегърна земята и небето. Той беше със съпругата си - презвитера Красимира, която съпребива на свещеника целия му живот. Известен като кръстител в Средните Родопи по време на прехода към демокрация, той си остава уважаван духовник тук. Развива активна просветителска и благотворителна дейност. За заслуги е включен в Американския биографичен институт в списъка на 500-те най-влиятелни личности по света. Специално бе пристигнал от Кърджали, за да благослови изпълнители и публика.

ОТЕЦ БОЯН САРЪЕВ: “САМО ВЯРАТА НЕ Е ДОСТАТЪЧНА, НУЖНИ СА ДЕЛА!”

- Отец Саръев, много силен водосвет направихте. Специално Вас са поканили. Предполагам защо. Но какво трябва да правим ние, за да живеем по-добре, освен да вярваме в Господа?

- Поканиха ме организаторите на фестивала. По-специално господин Костов ме покани да направя водосвет и благословение на всички присъстващи и изпълнители, на живеещите в Смолян с обяснението, че предпочитанието на участниците е към мене. А колкото до вярата ни в Бога и това, че трябва по-добре да живеем чрез вярата и да реализираме нашите чувства, желания и стремежи чрез Бога е от значение, но само вярата не е достатъчна. Без дела е мъртва. Тоест - ние трябва да имаме дела, които да дадат плодове на вярата. Не на думи, а на дела. Както казва Апостол Яков, вярата без дела е мъртва. ▶

▶ ОТЕЦ БОЯН САРЪЕВ...

Такава вяра живот няма. Тя бързо отминава. Тя е като дим, като утринна роса, разнася я вятърът и тя не съществува. Делата на вярата остават и се запомнят. Те са всъщност материален израз на нашите вътрешни религиозни и душевни преживявания.

- Може ли да се каже, че Вие имате тук активно общество, кръг от едно време, когато кръщавахте. Преди двадесет години Вие на стотици потомци на помохамеданчени в миналото българи показвахте истината и те Ви последваха...

- Тези места в Смолянския регион са ми скъпи, но те си имат свои духовници. Аз не съм във физическо състояние да обикалям и този район. Служа в Кърджали. Оставил съм ги на свещениците в Неделино, Старцево, които си вършат делото – отслужват служби, кръщават, извършват религиозни потреби. И те са християни, колкото всички останали. Но знаем, че днес вярата не е чак толкова силна, че хората се отдалечават от Бога. Не можем да говорим за вяра, каквато е била в средните векове или в първите векове на християнството, но тези хора имат желание към християнската религия. Свещениците да имат предвид това и да се стремят да по-

срещат техните духовни потребности.

- От днешна гледна точка да се върнем в началото на кръстителното Ви дело в Родопите, кажете, моля, какво всъщност Ви подтикна, какво Ви вдъхнови да се заемете с това дело, което се оказва трудно, но се справяте достойно и търпеливо?

- За една такава огромна и непосилна работа се изисква изключителна последователност и търпение, защото нещата не стават от днес за утре. Аз съм твърдо убеден, че семето на Божието слово в душите и сърцата на тези хора е вече 25 години живо. Но знаем, че за семето от момента на хвърлянето до израстването и даването на плодове, минава много време. Не може днес да сеем, а утре да жънем. Семената на словото покълват, започва един процес, да ▶

речем, не преориентиране на тези хора от мюсюлманството към християнството, но трябва много търпение. Трябва да сме хора, които да изчакаме с търпение, с любов, докато дойдат плодовете.

- Оптимист ли сте за бъдещето на Родопите?

- Всичко е относително. Привидно нещата изглеждат тежки, безнадеждни, но това, което е невъзможно за човек, е напълно възможно за Бога. Ако Божията воля е хората в планината и самата планина да се спасят от новото потурчване, това ще стане. Ако Богу не е угодно, разбира се, няма да стане. Вие знаете, че много усилия се хвърлят, много средства се харчат, много хора са

включени в процесите на асимилация и отчуждаване на родопчани от българския им корен. Но това, което човек не може да направи, Бог го прави. Да Му вярваме!

- Какво пожелавате на хората с увреждания, които въпреки трудностите и болестите, са тук и искат да покажат талантите си, единението си с обществото, да се порадват заедно?

- Аз поздравявам хората с такива специфични нужди, хора в неравностойно положение, за това, че са намерили сили да дойдат тук от всички краища на България, да попоят и се повеселят. Аз мисля, че второто име на фестивала може да се нарече „Тържество на духа!“, защото това са хора с физически проблеми, но явно те съзнават или несъзнателно разбират, че материята е второстепенна, че тялото е тленно, че то е осъдено на смърт, така или иначе не е определящо. Определящ е духът!

Именно този дух човешки, който е непобедим и непоклатим, особено силно изразен у хората в такова телесно състояние, е всепобеждаващ. От историята и човешкото развитие знаем, че често пъти хора, които са с телесна немощ, се явяват като духовни титани. ■

**Кърджалийския храм
«Успение Богородично»**

**Интервюто взе
Росица ПРИМОВСКА**

С МАГИЯТА НА КРАСОТАТА И ПРИЯТЕЛСТВОТО

През юни тази година членове на клуб «Детелина» от Разград-пропътуваха много километри, за да се докоснат до Божествената атмосфера на Манастира на отец Боян Саръев, до неповторимия колорит на Златоград и Неделино, до причудливите скални образувания - Каменните гъби и Вкаменената сватба, до обаянието на Асеновград. Преминахме за малко границата, за да усетим нежния полъх на морето в Кавала с красивите, накацали като бели птици къщи, за да се върнем за три дни в Смолян. „В планината на Орфей“ ни доведе IV Национален фестивал за хора със специфични

плакет за изпълнение на вокалната група, ръководена от г-жа Иванка Петкова. Докоснахме се до космическия връх на България – чаровната председателка на журито – Валя Балканска. Изключително топло бяхме посрещнати от колегите на местната организация на СИБ с председател г-жа Захаринка Славчева и със славея на Родопите Катя Минчева, която ни поздрави с чудесна родопска песен.

Заредени с положителни емоции, удовлетворени и душевно обогатени от видяното, се завръщаме в родния си край, взели чистица от чудната родопска магия. ■

Елена ЕНЕВА

потребности. Тук се срещнахме с много колеги, стари приятели и се сприятелихме с нови, развихме разградското знаме и спечелихме два златни медала за солово пеене на Мариела Петкова и

Милена МЕРКОВА

ОО на СИБ в Чепеларе се представи чудесно на фестивала в Смолян и спечели златен медал за изпълнението на самодейната група, която изпълни прекрасните: Гизди са кичи Тодоро, Мома е мома родила, От мен ти изин юначе.

АПОТЕОЗ НА БЪЛГАРЩИНАТА

Лилия НИКОЛОВА

Членовете на дружество на инвалидите „Бели брези“, район Красно село, София, към РО на СИБ „Св. София“ с ентузиазъм прегърнаха инициативата за участие в IV национален фолклорен фестивала „В планината на Орфей“ - в Смолян. Не ги препъна нито навъсеното

дъждовно време, ни неудобството от дългия път. и, цъфнаха пролетни китки. И едва що пристигнали в красивия родопски град, поеха глътка въздух и побързаха да се качат на сцената. А тя ги очакваше – широка и просторна, разположена в съседство с драматичния театър „Николай Хайтов“.

Екнаха гласовете на певиците Светла Христоскова, Вера Иванова и Елена Зографова, следвани от звучните ритми на акордеона в изпълнение на Александра Филипова. „Сънува ли, Недо, съм за мене“, „Снощи си, мамо, отидох на студен бистър кладенец“, „Мила мамо, я кажи ми“ – ечаха мелодично нашите изпълнения като соло, дует и за финал квартет изпълни любимата на членовете на

нашето дружество „Бели брези“, „Песен за България“:

Публиката възторжено аплодираше нашите изпълнения и

това ни зареди с нов ентузиазъм, обогати ни с нови приятели.

Тук е мястото да изкажем своята благодарност към организаторите на фолклорния фестивал.

Те бяха се подготвили отлично, бяха се погрижили за всичко – от настаняване до изявяване на сцената, за да бъде на всички удобно и комфортно, за да почувстват гостоприемството на родопчани.

А участниците наистина бяха много – от цяла България. В продължение на два дни те все прииждаха – сякаш привлечени от някакъв древен ритуал, сякаш дошли на поклонение пред гения на българския музикален талант.

Ечаха звънливи женски гласове – на млади и по-възрастни, ручеше родопската каба гайда, пригласяха гъдулки, акордеони и тамбури – едно пиршество от звуци, един апотеоз на българската национална музикална култура. ■

„ИЗКУСТВОТО ОСМИСЛЯ НАШИЯ ЖИВОТ“

Пог този наслов премина IX Републикански многожанров фестивал на хора с увреждания с участието на балкански народи на 11-12 юли 2015 г. в пернишкия квартал Църква

Организатори на фестивала са Съюзът на инвалидите в България, читалище „Просвета“ – кв. Църква и община Перник

Фестивалът бе открит с музикално изпълнение – този път на ансамбъл „Граовска младост“. Така настроението, което вече беше приповдигнато от нетърпеливи изпълните-

ли, завладя и гостите. Със словото си г-жа Анита Тараланска прикани всички да се отдадат на поредния празник на певческото, танцовото, музикалното, поетичното и приложното изкуство на хората с увреждания от цялата страна и на гостите от чужбина. След нея на естрадата се качиха официалните гости - г-жа Соколова, областен управител, г-жа Маначева – зам. кмет на община Перник, кметът на Църква г-н Петров, г-жа Георгиева – един от главните спонсори на фестивала, г-жа Маркова, г-жа Христова, г-жа Милева - представители на институции в Перник.

След това започна и представянето на участниците във фестивала.

По традиция в читалището бе подредена изложба на приложното изкуство. Едни от първите й посетители

бяха официалните лица. Областният управител г-жа Ирена Соколова се застоя пред една от авторките на красивите изделия. А навън журито вече се подготвяше за продължителна и нелека работа – и този път участниците бяха хиляда и кусур... ■

**Още за фестивала в Църква
- в следващия брой**

ПОРАДИ ЧЕСТИТЕ ЗАПИТВАНИЯ ОТНОСНО**ИЗДАВАНЕТО НА КАРТИ ЗА ПАРКИРАНЕ**

**на местата, определени за превозните средства,
обслужващи хора с трайни увреждания, на основание чл. 44
ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната
администрация и във връзка с чл. 99 а от Закона за
движение по пътищата,
отново предоставяме информация по въпроса**

ЗАКОН ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

В сила от 01.09.1999 г.- изм. и доп. ДВ. бр.37 от 22 май 2015г.

Чл. 99а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2010 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г., доп. - ДВ, бр. 37 от 2015 г.) Карта за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улеснения при паркиране, се издава от кмета на съответната община или оправомощено от него длъжностно лице по образец, съгласно приложението. Картата е валидна на територията на цялата страна.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г.) Картата за паркиране по ал. 1 трябва да отговаря на изискванията на стандартизиран модел на Общността от Приложението към Препоръка 98/376/ЕО на Съвета от 4 юни 1998 г. относно картата за паркиране на хора с трайни увреждания.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 60 от 2012 г., в сила от 07.08.2012 г.) Картата за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улесненията при паркиране, издадено от друга държава - членка на Европейския съюз, е валидна на територията на Република България, ако е издадена в съответствие с изискванията на препоръката по ал. 2.

ЗАКОН ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

В сила от 01.01.2005 г.- изм. ДВ. бр.14 от 20 февруари 2015г.

§ 1. По смисъла на този закон:

т.2 (изм. - ДВ, бр. 41 от 2009 г., в сила от 01.07.2009 г.) "Човек с трайно увреждане" е лице, което в резултат на анатомично, физиологично или психическо увреждане е с трайно намалени възможности да изпълнява дейности по начин и в степен, възможни за здравия човек, и за което органите на медицинската

► ПОРАДИ ЧЕСТИТЕ ...

 <p>ВАЛИДНА ДО: .....</p> <p>СЕРИЕН №: .....</p> <p>КМЕТНА ОБЩИНА: .....</p>	<p>КАРТА ЗА ПАРКИРАНЕ НА ХОРА С ТРАЙНИ УВРЕЖДЕНИЯ</p> <p> BG</p> <p>Модел на Европейските общности Parking card Parkyohim Carte de stationnement Kárpis ozábjúgóny cartă de parcare</p>
<p>СНИМКА</p> <p>Фамилия: Име:</p> <p>Подпис:</p>	<p>Тази карта дава право на прилагателя и да използва място за преференциално паркиране на пътни превозни средства, превозващи хора с трайни увреждания на обозначените за това места.</p> <p>При паркиране картата се поставя на видно място на предната част на превозното средство, за да се вижда ясно с цел проверка.</p>

експертиза са установили степен на намалена работоспособност или са определили вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто.

Препоръчвам да запознаете с така издадената Заповед членовете на СИБ в Региона и да ускорите чрез представителите на държавната и местната администрация издаването на европейския образец на карта за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания (в чл.99а от ЗДП).

Красимир КОЦЕВ
Председател
на СИБ

ВЕСТИ

Петю ПЕЕВ

В ДВ. бр. 40 от 02.06. 2015 г. е публикувано ПМС № 130/28.05. т.г. на основание чл. 100 от КСО, с което се определя **НОВ РАЗМЕР НА СОЦИАЛНАТА ПЕНСИЯ** за старост в сила от **01.07. 2015 г.** Размерът на социалната пенсия за старост става **115.15 лв., при досегашен –**

113.00 лв. Право на социална пенсия за старост имат лицата, навършили 70 години, чийто годишен доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта е по-малък от сбора на гарантирания минимален доход, установен за последните 12 месеца.

ВЕСТИ

► **От размера на социалната пенсия за старост зависи размерът на някои социални плащания, в т.ч. размера на социалната пенсия за инвалидност, както следва:**

- социалната пенсия за инвалидност на лица със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане) от 71 % до 90 % става $115.15 \times 1.1 = 126.67$ лв.;

- социалната пенсия за инвалидност за лица със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане) над 90 % става $115.15 \times 1.2 = 138.18$ лв.;

- лицата със загубена работоспособност (вид и степен на увреждане) над 90 %, които постоянно се нуждаят от чужда помощ, записана изрично в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК, получават към пенсията си добавка за чужда помощ в размер 75 % от социалната пенсия за старост, т.е. $115.15 \times 0.75 = 86.36$ лв.

ПЕНСИИТЕ ЗА ГРАЖДАНСКА ИНВАЛИДНОСТ ОТ 01.07. Т.Г. СТАВАТ:

- за лица със загубена работоспособност от 50 % до 70.99 % - $1.00 \times 115.15 = 115.15$ лв.;

- за лица със загубена работоспособност от 71 % до 90 % - $1.15 \times 115.15 = 132.42$ лв.;

- за лица със загубена работоспособност над 90 % - $1.25 \times 115.15 = 138.18$ лв.

ПЕНСИИТЕ ЗА ВОЕННА ИНВАЛИДНОСТ СТАВАТ:

- за редници и сержанти с намалена работоспособност над 90 % - $1.50 \times 115.15 = 172.72$ лв.; с намалена работоспособност от 71 % до 90 % - $1.40 \times 115.15 = 161.21$ лв.; с намалена работоспособност от 50 % до 70.99 % - $115.15 \times 1.15 = 132.42$ лв.;

- за офицери с намалена работоспособност над 90 % - $115.15 \times 1.60 = 184.24$ лв. ; с намалена работоспособност от 71 до 90 % - $115.15 \times 1.50 = 172.73$ лв.; със загубена работоспособност от 50 % до 70.99 % - 115.15×132.42 лв.

Новият размер на социалната пенсия за старост ще се отрази и върху персоналните пенсии, отпускани по чл. 92 от КСО, размерът на които става 103.64 лв., както и върху добавките за пострадалите в Отечествената война, ветераните от войните и репресираните лица. Непроменен остава размерът на 25 % от социалната пенсия, която получават хората с увреждания над 71 %, отпускната до 31.12. 2014 г.

Съгласно чл.100 от КСО, пенсиите, отпускани до 31.12.2014 г. включително се осъвременяват от 01.07. т.г. съответно по т.н. "швейцарско правило" с 1.9 %. По този начин минималните размери на пенсиите, отпускани за трудова дейност ще станат:

- по чл. 68 ал. 1 (при навършенна пенсионна възраст и осигурителен стаж) – 157.44 лв.;

ВЕСТИ

- по чл. 68 ал. 3 (при непълнен осигурителен стаж и недостигаща възраст - 133.83 лв.;

МИНИМАЛНАТА ПЕНСИЯ ЗА ИНВАЛИДНОСТ ПОРАДИ ТРУДОВА ЗЛОПОЛУКА ИЛИ ПРОФЕСИОНАЛНО ЗАБОЛЯВАНЕ (чл. 79 от КСО) става: при загубена работоспособност над 90 % - 196.80 лв.; при загубена работоспособност от 71 % до 90 % - 181.08 лв.; при загубена работоспособност от 50 % до 70.99 % - 157.44 лв.

МИНИМАЛНАТА ПЕНСИЯ ЗА ИНВАЛИДНОСТ ПОРАДИ ОБЩО ЗАБОЛЯВАНЕ (ЧЛ. 74 ОТ КСО) СТАВА: при загубена работоспособност над 90 % - 181.06 лв.; при загубена работоспособност от 71 % до 90 % - 165.31 лв.; при загубена работоспособност от 50 % до 70.99 % - 133.82 лв.

НАСЛЕДСТВЕНАТА ПЕНСИЯ ПО ЧЛ. 81 АЛ.2 НА КСО СТАВА 118.08 ЛВ.

От 01.07. максималният размер на пенсията (сбора от пенсиите) става 910 лв.

Когато осъвремененият размер на получаваните една или повече от една пенсии е под минималния размер за съответния вид, всяка поотделно се приравнява към минималния размер от този вид.

НАЦИОНАЛНИЯТ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ ОПРЕДЕЛИ СРЕДНОМЕСЕЧЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД по чл. 70 ал. 4 от КСО за м. април 2015 г. в размер на 727.52 лв., който служи за изчисляване на индивидуалния пенсионен коефициент; по чл. 70 ал. 2 размерът е 696.93 лв. за периода 01.05.2014 г. – 30.04.2015 г. който служи за изчисляване размера на новоотпуснатите пенсии до 30.04.т.г.

ПРИ ЗАПОЧВАНЕ НА РАБОТА ПО ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ хората с увреждания трябва да обърнат специално внимание на съответствието (несъответствието) между неподходящите условия на труд за работника (служителя) с увреждания, записани в експертното решение на медицинската експертиза и длъжностната характеристика за работата. **Обикновено в експертните решения вместо конкретно вписване на неподходящите условия за труд се постановява общото "труд с психическо и физическо пренапрежение", което може да се отнесе към всеки вид труд. В интерес на хората със специфични възможности е да реагират незабавно в установения за обжалване 14-дневен период, с искане за уточнение или допълване на трудовата препоръка.**

Трудовото правоотношение дава право на работника (служителя) с увреждания откаже

► изпълнението на дейности, не-съответстващи на трудовата препоръка, дори промяната в условията на труд да е временна, включително полагането на извънреден труд (Виж чл. 147 т. 4. от КТ). Забраната за полагане на нощен труд за трудоустроени лица е разпоредена с чл. 140 ал. 4 т.4 от КТ. **Промяната в условията на труда, независимо от производствената необходимост, трябва да е в съответствие със здравословното състояние на работника (служителя), разпорежда чл. 120 ал. 2 от КТ.**

СРОЧНИЯТ ТРУДОВ ДОГОВОР се превръща в безсрочен договор за неопределено време, ако работникът/служителят продължи да работи след изтичане на уговорения срок 5 или повече работни дни без писмено възражение от страна на работодателя и длъжността в този период остава незаета. Обратно действие, т.е. превръщане на безсрочен трудов договор в срочен, е допустимо само със съгласието на двете страни по договора.

Често пъти работодатели предлагат допълнително споразумение към безсрочен трудов договор с благоприятни условия за работника (увеличена заплата, промяна в характера на труда и местоработата и др.), покрай които условия се добавя нов текст за срочност на

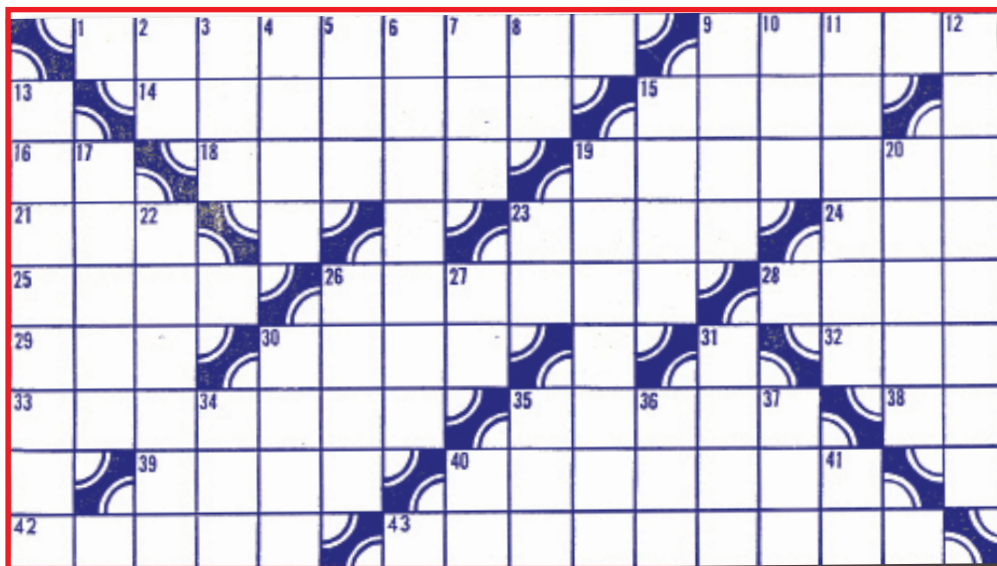
ВЕСТИ

трудовия договор. Съгласието на работника с разпоредбите на допълнителния трудов договор, означава приемане на всички допълнения в основния трудов договор, включително и превръщането му в срочен трудов договор. В такива случаи не може да се приложи предварителната защита по чл. 333 от КТ, предвидена за трудоустроени лица. **При съмнение за неблагоприятно условие за работника (служителя), вмъкнато в допълнителното споразумение, препоръчваме консултация със специалист преди подписването на споразумението.**

ОТ 1 ЮЛИ 2015 Г. СА ЗАКРИТИ ОЩЕ 4 СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ДЕЦА

– домовете за деца с умствена изостаналост в гр. Мездра и с. Медвен – община Котел, както и домовете за деца, лишени от родителска грижа в гр. Русе и гр. Ямбол. Дейностите по тяхното закриване са планирани и реализирани в партньорство между регионалните дирекции за социално подпомагане, общинските администрации и специализираните институции. Всички деца и младежи са настанени в новооткрити резидентски услуги или за тях са предложени други подходящи мерки за закрила. ■

КРЪСТОСЛОВИЦА

Съставил
Иван МАНЧЕВ

ВОДОРАВНО: 1. Наш поет (1887-1916) - „Скрити вопли“. 9. Вид радиоантена. 14. Взаимоотношение на тонове и краски в една картина, подчинено на един общ тон. 15. Теглеща движеща сила, която се предава от транспортно средство или машина. 16. Единица за измерване на електрическо съпротивление. 18. Лъскав копринен плат. 19. Плътен зърнест минерал с розов цвят. 21. Наш контролен орган по транспорта. 23. Герой на К. Велков от романа „Село Борово“. 24. Разказ от А. Куприн. 25. Народен певец в Казахстан. 26. Движение на лицевите мускули като израз на душевни състояния. 28. Древногръцки епически поет. 29. Южен плод. 30. Водни животни. 32.

Древна арменска столица. 33. Малък глинено духовно инструмент. 35. Органични съединения с приятен мирис. 38. Хубав охранен кон. 39. Вид халва с орехи, бадеми или фастъци. 40. Каменни предисторически паметници от три камъка, два отвесни и един напречен върху тях. 42. Стихотворение от Радой Ралин. 43. Името на Асеновград до 1934 г. ОТВЕЧНО: 2. Отглас, отзвук, ехо. 3. Ръководител. 4. Подем, въодушевление, порив. 5. Уред за измерване на морска дълбочина. 6. Птица от сем. фазанови. 7. Марка английски реактивни двигатели. 8. Руски акушер гинеколог (1855-1929). 9. Баща на някого от родителите. 10. Робство. 11. Вид лятна широка сламена шапка. 12. Червени или

жълти скали или почви, главно от хидроокиси на желязо и алуминий. 13. Наша филмова и театрална артистка/1938-2000/- „Крадецът на праскови“. 15. Закопчалка на колан. 17. Дребна тесноноса маймуна. 19. Наш поет (1885 - 1934) - „Под цъфналите вишни“. 20. Героиня на Ст.Савов от драмата „Драгойци“. 22. Балканска столица. 23. Корейска мярка за дължина. 26. Болест по лозята и тютюна. 27. Музикална нота. 30. Столицата на Латвия. 31. Преправка на лицето на актьор, актриса със козметични средства, за да се добие желан вид. 34. Кормило на кораб. 35. Епоха. 36. Иглолистни дървета. 37. Река в басейна на Волга. 40. Марка руски пистолети. 41. Река в Башкирия, приток на Кама. ■

ОТГОВОРИ НА СРИЧКОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 7

ВОДОРАВНО: 1. Чакърдъкова (Николина). 4. Локал. 5. Нако. 7. Ренета. 9. Рака (Джулно). 10. Рама. 12. Мана. 14. Лира. 16. Китарата. 18. Николета. 19. Лирика. ОТВЕСНО: 1. Чакал. 2. Дъбене. 3. Вана. 4. Лора. 6. Кома. 7. Река. 8. Тара. 9. Рана. 11. Мали. 12. Марина. 13. Вата. 15. Радика. 16. Кила. 17. Рали.

На 7 август се навършват 5 години от загубата на един приятел...С него правехме вестник КУРАЖ в едни от най-трудните години - нямаше пари, нямаше разбиране...Но Генко беше винаги усмихнат, ведър и трудните моменти отминаваха неусетно...

Такъв го помним! И все още ни боли, че си отиде толкова млад... Всъщност той живя на максимални обороти - и тук в СИБ, и в БЧК, и при скаутите, и в различни социални институции, и в бизнеса, пътуваше, развличаше се и обичаше всички...

Такъв и ние ще го помним и ще го обичаме.(К)

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА

КУРАЖ

ДОКРАЯ НА ГОДИНАТА ИМА ОЩЕ МНОГО
ВРЕМЕ, МОЖЕТЕ ДА ПОСЕТИТЕ ВАШИЯ
ПОЩЕНСКИ КЛОН ДО 15-О ЧИСЛО
НА ВСЕКИ МЕСЕЦ И
ДА СИ ОСИГУРИТЕ СПИСАНИЕТО.
КАТАЛОЖЕН НОМЕР 1410.
ЦЕНА ЗА ЕДИН БРОЙ - 0,50 ЛВ.
БРОЕВЕТЕ, КОИТО ВИ ЛИПСВАТ,
ЩЕ ВИ ГИ ИЗПРАТИМ.

ПАМЕТТА НА БЪЛГАРИЯ

СЕНТЕМВРИ

•09. 09. -120 г. от рождението на Тома Измирлиев (1895 – 1935), български поет и белетрист хуморист, брат на поета Хр. Смирненски;

•14. 09. - 85 г. от рождението на Антон Дончев (1930), академик, български писател. Известен е в страната и в чужбина с романа „Време разделно“.

Съединение на Княжество България и Източна Румелия след бунтове в различни градове на Източна Румелия, последвани от военен преврат на 06.09.1885 г.

24.09. - 195 години от рождението на РУСКИ ИМПЕРАТОРСКИ КОМИСАР АЛЕКСАНДЪР ДОНДУКОВ - КОРСАКОВ

Той има задача да помогне за изграждането на Княжество България. Подкрепя активно всенародното българско движение против решенията на Берлинския конгрес. Съдейства за изграждането на гимнастическите дружества в Източна Румелия и недопускане въвеждането на османски гарнизони. Участва в работата на Учредителното събрание и приемането на Търновската конституция. Несъмнен е приносът му в изграждането на българското здравеопазване, образование, администрация, войска. Напуска страната след края на Временното руско управление и пристигането на избрания български княз Александър I Батенберг.

